

Kush duhet të nënshkruajë marrëveshjen?

Marrëveshja për integrim u drejtohet të huajve mbi moshën gjashtëmbëdhjetë vjeç që hyjnë në Itali për herë të parë dhe paraqesin kërkesë për lëshimin e lejeqëndrimit me kohëzgjatje jo më të shkurtër se një vit.

Nëse marrëveshja ka si pjesë një të mitur, midis moshës gjashtëmbëdhjetë dhe tetëmbëdhjetë vjeç, atëherë duhet nënshkruar edhe nga prindërit ose personat që ushtrojnë autoritetin prindëror e që banojnë ligjërisht në territorin kombëtar.

49. Kush nuk duhet të nënshkruajë marrëveshjen?

- a) Shtetasit e huaj që vuajnë nga sëmundje ose me paaftësi të tilla që kufizojnë qëndrueshmërinë ose përbëjnë vështirësi serioze në mësimin e gjuhës dhe kulturës. Ky fakt duhet të vërtetohet me anë të një çertifikate të lëshuar nga një institucion shëndetësor publik apo një mjek i njohur nga Shërbimin Shëndetësor Kombëtar.
- b) të miturit e pashoqëruar, që i janë besuar, sipas nenit nr. 2 të ligjit të datës 4 maj 1983, nr. 184, e modifikime të mëvonshme, ose nën mbrojtje, për të cilët marrëveshja është zëvendësuar me përfundimin e projektit të integritit social dhe civil të përmendur në nenin nr. 32, paragrafi 1-bis të Teksit të Vetëm;
- c) viktimat e trafikimit të personave, dhunës apo shfrytëzimit, për të cilët marrëveshja është zëvendësuar me programin e asistencës sociale dhe të integritit të përmendur në nenin nr. 18 të Tekstit të Vetëm mbi Imigracionin.

50. Ku nënshkruhet marrëveshja?

Pranë Sportelit të Vetëm për Imigracionin në Prefekturë, në rastet kur i huaji hyn në territorin kombëtar për punë ose ribashkimit familjar, ose në selinë e policisë në rast hyrje për arsye të tjera.

Marrëveshja nënshkruhet në të njëjtin moment kur bëhet kërkesa për lejeqëndrim me kohëzgjatje jo më pak se një vit. Në momentin e nënshkrimit, marrëveshja hartohet në dy kopje njëra prej të cilave i dorëzohet të huajit në gjuhën e treguar nga ai. Për Shtetin, marrëveshja nënshkruhet nga Prefekti ose i deleguari i tij.

51. Sa kredite i jepen qytetarit të huaj fillimisht?

Me nënshkrimin e marrëveshjes, fillimisht jepen 16 kredi. Konfirmimi i këtyre 16 krediteve bëhet pasi i huaji ka ndjekur një sesion pa pagesë reth edukimit qytetar në lidhje me jetën në Itali që mbahet pranë Sportelit të Vetëm Imigracioni në Prefekturë. Në këtë rast mund të merrni edhe informacion mbi "iniciativat për të mbështetur procesin e integritit" (të tilla si kurse falas italishtje) aktive në zonën ku jetoni. Nëse nuk ndjekni këtë kurs formimi do të humbisni 15 prej 16 krediteve të përcaktuara.

52. Sa kredi duhet të mbledh dhe brënda çfarë afati?

Marrëveshja parashikon që brenda dy vitesh i huaji të mbledhë 30 kredi. Kredite mund të arrihen përmes përvetësimit të njohurive të caktuara (gjuha italiane, kultura qytetare dhe jeta qytetare në Itali) dhe pjesëmarrja në aktivite si përshëmbull:

- kurse të gjuhës italiane
- trajnime profesionale
- kualifikime
- kurse trajnimi edhe në vendin e origjinës
- regjistrimi në Shërbimin Shëndetësor Kombëtar dhe zgjedhja e mjekut të kujdesit parësor
- realizimi i një kontrate qiraje ose çertifikate kredie për të blerë shtëpi

- kryerja e aktiviteteve ekonomike, etj. **Shih Tabelën** për listën e plotë të aktiviteteve që lejojnë perfitimin e kredive.

53. A mund të humben kreditet e fituara?

Kreditë e fituara mund të humben në rastet e mëposhtme:

- a) gjykime penale dënimi;
- b) aplikimi, edhe pse jo përfundimtar, i masave të sigurisë personale;
- c) imponim përfundimtar i ndëshkimeve finansiare për jo më pak se 10 mijë €, në lidhje me shkeljet tatimore e administrative.

Shih **Tabelën** për një listë të të gjitha rasteve që mund të çojnë në humbjen e kredive.

54. Kur verifikohet marrëveshja?

Një muaj para skadimit të marrëveshjes, Sporteli i Vetëm fillon procedurën e verifikimit dhe ja komunikon atë shtetasit të huaj. Brenda 15 ditëve nga njoftimi duhet të dorëzohet, në qoftë se nuk është bërë akoma, dokumentacioni i nevojshëm për të marrë njohjen e kredive, duke përfshirë vërtetimin që dëshmon kryerjen e detyrimeve shkollore për fëmijët e mitur dhe detyrimet që lidhen me njohurinë e gjuhës italiane të paktën në nivelin A2. Në mungesë të dokumentacionit të nevojshëm, i huaji mund të mbështesë, pa pagesë, një provë verifikimi reth njohurive të gjuhës italiane, kultures qytetare dhe jetës qytetare në Itali. Testimi organizohet nga Sporteli i Vetëm.

55. Çfarë nënkuptohet me njohuri të gjuhës italiane në nivel A2? Si mund të arrihet çertifikimi?

Niveli minimal i njohurisë gjyhesorë, që kërkohet nga marrëveshja për integrimi, është niveli A2 sipas [Kuatrit](#) të përbashkët evropian të referencës për njohjen e gjuhës të miratuar nga Këshilli i Evropës. **A2 – Është një nivel bazë i njohurive gjuhësore për të komunikuar në aktivitete që kërkojnë një shkëmbim të thjeshtë dhe të drejtpërdrejtë të informacionit mbi çështje të njohura dhe rutinore, përshkrim me terma të thjeshta të aspekteve të jetës dhe mjedisit përreth.**

Njohja e gjuhës italiane në nivel A2 mund të provohet në disa mënyra:

- Me çertifikate të nivelit A2 të lëshuar nga një prej katër organizmave të njohura nga Ministria e Punëve të Jashtme, Ministria e Arsimit, Universitetit dhe Kërkimeve (Universiteti për të Huajt i Perugias, Universiteti për të Huajt i Sienës, Universiteti i Studimeve Roma Tre, Shoqata Dante Alighieri);
- me posedimin e një kualifikimi të marrë në Itali (çertifikat e shkollës së mesme, diplomë mature, diplomë universitare);
- prova se frekuentoni një kurs studimi në një universitet italian, shtetëror ose privat që njihet ligjërisht, doktoraturën ose masterin;
- duke frekuentuar ose duke treguar pjesëmarrjen në një kurs italishtje në një qendër të përhershme territoriale (CTP), në fund të së cilit lëshohet një titull që vërteton njohurinë e gjuhës italiane në një nivel jo më të ulët se A2 të QCER.

Në mungesë së çertifikates së njohjes së gjuhës italiane, mund të beni provimin e gjuhës pranë një CTP.

56. Çfarë është CTP?

Qëndrat Territoriale të Përhershme për Edukim dhe Formim në moshë të rritur (CTP) janë institucione publike, në të cilat veprojnë mësuesit e shkollave të Shtetit, e sipas rastit bashkëpunojnë edhe ekspertë të jashtëm, për të ofruar aktivitete kulturore, arsimore dhe trajnim për të rriturit.

Kurset e gjuhës italiane pranë Qëndrave Territoriale italiane të Përhershme (CTP) përfshijnë edhe elemente të edukimit qytetar në lidhje me të drejtat dhe detyrat e qytetarëve.

Mund të regjistrohen në një kurs të CTP të gjithë shtetasit e huaj që kanë mbushur 16 vjeç. Në fund të kursit mund të merrni vërtetimin e njohjes së gjuhës italiane.

Kurset e organizuara nga CTP janë falas.

57. Si verifikohet marrëveshja për integrimin?

Verifikimi përfundon me dhënien e krediteve finale dhe me një prej vendimeve të mëposhtme:

- a) mbi 30 kredi dhe niveli A2 të njohjes së gjuhës italiane (të folur) e njohuri të kulturës qytetare dhe jetës qytetare në Itali: ndërprerje e marrëveshjes për përmbushje të saj. Nëse kreditë janë të barabartë me ose më të larta se 40 ju njihen çmime për aktivitete të veçanta kulturore dhe arsimore.
- b) kredi finale mbi zero por më pak se 30 (nëse nuk janë përmbushur detyrimet rreth gjuhës italiane të folur, kulturës e jetës qytetare në Itali), atëherë deklarohet zgjatja e marrëveshjes për një vit me të njëjtat kushte. Verifikimi do të bëhet një muaj para mbarimit të vitit. Nëse marrëveshja nuk është përmbushur akoma, Prefekti dekreton mosrealizimin e pjesshem e autoritetet kompetente mbajnë në konsiderate këtë vendim për të marrë masa diskrecionale mbi imigracionin.
- c) kredi finale të barabarta ose më pak se zero, dekretohet zgjidhja e marrëveshjes për mospërmbushje, me tërheqjen e lejeqëndrimit, ose refuzimin e ripërtritjes ose ekspulsionin e të huajit nga territori kombëtar. Nëse i huaji nuk mund të dëbohet, mbahet në konsiderate këtë mospërmbushja për të marrë masa diskrecionale mbi imigracionin.

Nëse Sporteli i vetëm vërteton mospjesëmarrjen në kurset e trajnimit dhe të informimit qytetar, bën zbritjen e pesëmbëdhjetë kredive. Mospërmbushja e detyrimit të arsimimit të fëmijëve minorene çon në humbjen totale të krediteve të dhënë fillimisht dhe ato të marra pas, deri zgjidhjen e Marrëveshjes për shkelje.

58. Cilët janë shtetasit e huaj të përjashtuara nga verifikimi i marrëveshjes?

Shtetasit e huaj të cilët kanë nënshkruar një marrëveshje për integrim, por që momentin e verifikimit kanë një nga llojet e mëposhtme të lejeve të qëndrimit: lejeqëndrim për azil, azil, mbrojtje të përkoshme, për shkaqe humanitare, për arsye familjare lejeqëndrimi për BE rezidentëve afatgjatë, lejeqëndrimi për anëtar të familjes të huaj e një shtetasi të Bashkimit Europian, si dhe të huajt që kanë lejeqëndrimi me një tjetër i cili ka ushtruar të drejtën e tij për bashkim familjar.

Në çdo rast, marrëveshja mund të pezullohet ose të zgjatet me kërkesën e të huajit, në prani të problemeve shëndetësore serioze, arsyeve familjare, arsyeve serioze punë, frekuentim kursesh trajnimi, përmirësime e orientimi profesional, studim jashtë vendit.